

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

IV. évfolyam / 6. szám, 2014. június

Koppányvölgye Helyi Akciócsoport

LEADER Hírlevél

Tisztelt Olvasó!

Ön a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület LEADER Hírlevelét nyitotta meg képernyőjén. A LEADER Hírlevél megjelentetésével Egyesületünk legfőbb célja, hogy a Koppányvölgye Helyi Akciócsoport tervezési területén lévő 56 település önkormányzatai, vállalkozói, illetve civil szervezetei ebben, a havonta megjelenő elektronikus kiadványban folyamatosan értesülhessenek az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal (ÚMVP) kapcsolatos aktuális információkról, illetve pályázati lehetőségekről, megkönnyítve ezzel a pályázatok elkészítését, illetve a már támogatott és megvalósult projektek pénzügyi elszámolását. Bízunk benne, hogy kiadványunk elnyeri tetszését és hasznos információkkal szolgál az Ön számára!

Üdvözlettel

*Gelencsér Géza
Elnök*

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.
Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu
Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

**„Vidékfejlesztés 2014-2020, Tematikus koncentráció és szinergia” címmel konferenciát szervezett
Egyesületünk 2014. május 29.-én Siófokon.**

A konferencia plenáris szakaszának levezető elnöke Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid, a NAKVI főigazgatója volt.

A konferenciát Gelencsér Attila, a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke nyitotta meg, a köszöntőn túl egy prezentációban ismertette a megyei TOP tervezés folyamatát és az eddigi eredményeit. Ezt követte Dr. Maác Miklósnak, a Vidékfejlesztési Minisztérium főosztályvezetőjének nyitóbeszéde, amelyben átfogó képet adott a Vidékfejlesztési Program tervezésének és az EU-hoz történő benyújtásának menetéről.

A nyitóbeszédeket a Vidékfejlesztési Program, az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, és a Területfejlesztési Operatív Program tartalmi ismertetése követte, amelyeket Magócs Krisztina a Vidékfejlesztési Minisztérium EMVA tanácsadója, Horváth Viktor az Emberi Erőforrások Minisztériumának főosztályvezetője és Dr. Czene Zsolt, a Nemzetgazdasági Minisztérium osztályvezetője ismertetett.

Magócs Krisztina tanácsadó a VP tekintetében a jelenlévőket leginkább érdeklő 6. prioritásról elmondta, hogy elsősorban kis gazdasági szereplők közötti együttműködések, a gazdálkodásra épülő szociális, egészségügyi, szemléletformáló, oktatási stb. tevékenységek, valamint a közösség által támogatott mezőgazdaság együttműködéseinek támogatásáról szól. Új elemei a LEADER esetében, hogy a kiválasztásnál nagyobb hangsúlyt helyez a Helyi Fejlesztési Stratégiák minőségére (pl. stratégiai fókusz, helyi szükségletek, újszerűség, VP-ben felsorolt fókuszterületek megjelenése, stb.)

A HACS feladataiban és működésre fordítható költségeiben is nagyobb hangsúlyt kap a helyi közösségek aktivizálása és segítése (térségi animáció).

Megszűnik a turisztikai tevékenységek és a mikrovállalkozások fejlesztése jogcím. Ezeket a témákat a Helyi Fejlesztési Stratégiákon keresztül a helyi igényekhez igazodó módon a LEADER keretében lehet támogatni.

Tematikus fókuszok: 1) a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok hatásainak enyhítésére irányuló programok, 2) a helyi gazdaság megerősítése, 3) a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás ösztönzése, 4) innovatív aprófalusi kísérleti program.

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.
Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu
Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Dr Czene Zsolt ismertette, hogy az ERFA-ra épülő TOP 1. prioritás (térségi gazdaságfejlesztés) indikatív forráskerete 38,87 %, célja: önkormányzatok által hatékonyan szervezhető helyi gazdaságfejlesztést és ahhoz kapcsolódóan a foglalkoztatás növelése. A következőkhöz nyújt támogatást:

- *Önkormányzati tulajdonú üzleti infrastruktúra, pl. iparterületek és kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére*
- *Kapcsolódó alacsonyabb-rendű utak fejlesztésére és mobilitás ösztönzésére*
- *Helyi gazdaságban működő kis- és középvállalkozások térség-specifikus, célzott fejlesztésére (kieg. jellegű GINOP-hoz képest), turisztikai szolgáltatások fejlesztésére,*
- *Helyi gazdaságszervezésre, helyi gazdasági együttműködésekre, a helyi termékek, termelési-fogyasztási kapcsolatok ösztönzésére*
- *Óvodák, bölcsődék, családi napközik fejlesztésére a munkába való visszatérés segítésére*

Kedvezményezettjei az önkormányzatok, vállalkozásfejlesztési támogatások esetében térség-specifikus szempontok szerinti KKV-k.

Horváth Viktor főosztályvezető a területi szereplőket közvetlenül érintő programelemeket, intézkedéseket ismertette. Ilyen az 1.8 sz. intézkedés, az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörésére. Ebben a helyi felzárkózást szolgáló tudás bővítése, a többfunkciós közösségi szolgáltató terek működtetése, a kedvezőtlen szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörése, a közösségépítés és –megtartás és a környezeti fenntarthatósági szempontoknak való megfelelés kap helyet.

Ide sorolható a 1.12 sz. hátrányenyhítés a társadalmi integrációt szolgáló társadalmi gazdaság eszközeivel c. intézkedés is, amelyben a társadalmi integráció érdekében a leghátrányosabb helyzetű személyek, köztük kiemelten romák tartósan támogatott munkalehetőségeinek bővítése a társadalmi gazdaság eszközein keresztül, a folyamatos tanácsadás, egyénre szabott szociális és mentális, valamint ügyviteli, gazdálkodási segítség, a érintett közösségek alkalmassá tétele fenntartható társadalmi vállalkozások létrehozására és működtetésére és a kistelepüléseken élők számára a helyben megtermelhető alapanyagokra építő kitorést biztosító programok indítása kap helyet

Az EFOP fő hozzáadott értéke, hogy a fő célja egyes elmaradott térségek felzárkózásának elősegítése, több fejlesztési eszköz halmozódó hátrányok felszámolását elősegítő integrált alkalmazását

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.

Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu

Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

valósítja meg, ötvözi az egységes szakmai végrehajtást (felülről építkezés) és a helyi igényekhez történő alkalmazkodást (alulról építkezés), egyszerű végrehajtás és a térségi szereplők szakmai segítése jellemzi.

Földrajzi kiterjedése az összes elmaradott járás (térség) = eltérő döntésig a szabad vállalkozási zónákról szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet 1. és 2. mellékletében felsorolt települések által alkotott, a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet szerinti leghátrányosabb helyzetű kistérség, valamint speciális helyzetből eredően a helyi szereplők igénye esetén további térségek. Ezen kívül a 6 leszakadó térség, amely a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet melléklete szerinti, az a) pont által le nem fedett települések által alkotott I-1 járás.

Ezt követően Dr Finta István beszélt a térségi gazdaság jellemzőiről, majd rámutatott, hogy eltérő gazdaságfejlesztési filozófiára van szükség. A jelenlegi rendszer ágazati, centralizált (non place-based) fejlesztési rendszer, amelyre a jelentős forrásigényű, jelentős GDP növekedést rejtő, alacsony foglalkoztatás igényű, pontszerű kisebb területi hatású projektek jellemzők. Területi (place-based) fejlesztési módszerre van szükség, amely a helyi igények alapján, a forrás hatékonyabb felhasználásának lehetőségét, kisebb GDP növekedést, magasabb foglalkoztatást, ill. munkahely megőrzést biztosít és teljes vidéki térségeket képes lefedni.

Dr Németh Nándor a kezelendő társadalmi problémákhoz kapcsolódóan rámutatott, hogy a helyi gazdaság gyenge, alig van piaci szereplő, a munkalehetőségek hiánya az elmaradott térségek egyik kulcsproblémája.

A helyi társadalom egészségi állapota, szociális helyzete, iskolázottsága jelentősen elmarad az országos átlagtól, ami a fiatal, képzett népesség elvándorlásával fokozódik. A közösségi kohézió is gyenge.

A közszolgáltatások jelentős része egyáltalán nem vagy nem a kellő gyakorisággal érhető el, továbbá az elérhető közszolgáltatások működési színvonala is sokszor gyenge, ami csak tovább fokozza az egyenlőtlenségeket, a leszakadást mind térségi értelemben, mind a legsérülékenyebb társadalmi csoportok szintjén.

Az elmúlt 6-7 évtized településfejlődési, vagy inkább település-átalakulási útjai elszegényedett, kirekesztett, szegregálódott közösségek/települések százait hozták létre. Ezekben a terekben a populáció

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.

Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu

Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

fiatalos korösszetételű, de legalábbis jelentős arányban élnek itt aktív korúak, és természetes szaporodás vagy legalább a lélekszám stagnálása tapasztalható. Ugyanakkor strukturális munkaerőpiaci problémák vannak, emellett az alacsony iskolázottság a jellemző. A lakosok döntő hányada nincs munkavégző-képessége teljes birtokában.

A munkaerőpiac igen kevés munkahelyet kínál alacsonyan képzett emberek számára, különösen, ha azok falun (várostól távolabb) élnek, nincs munkatapasztalatuk, és még előítéletek is élnek velük szemben. Falun általában egyedül a mezőgazdaság tudna rendszer-szintű megoldást adni a problémára. Ám a nagyüzemeknek nem kell ez a munkaerő, az elszegényedett lakosságnak pedig nincs tőkéje és tulajdona, így konzerválódik illetve egyre súlyosbodik a szegénység, a kirekesztettség és az esélyegyenlőtlenség. A közösségi gazdálkodás eszközöket és tudásokat adhat a megoldáshoz.

A helyi gazdaságfejlesztés közösségi alapokon áll, a közösség a viszonyítási pont. A helyi gazdaság a helyi erőforrásokat a helyi közösség érdekében hasznosítja: endogén erőforrásokon alapuló gazdaság jön létre.

Kiemelt cél a jövedelmek helyben tartása: jövedelem ne áramoljon ki a térségből (településről), ha nem muszáj; amit csak meg lehet oldani helyben, azt oldják is meg helyben. Alapelv, hogy nyersanyag nem hagyhatja el a térséget, csak feldolgozott áru.

Eszközök: helyi termékek fejlesztése, helyi „pénz”, helyi csereeszközök, helyi alternatív energia, kisközösségi autonóm energia-ellátás, helyi vállalkozások fejlesztése, méltányos turizmus, helyi fesztiválok, közösségi rendezvények.

A fejlesztés feltételei között a legfontosabb az elkötelezett helyi vezető, legtöbbször polgármester, aki akaraterővel, ötletekkel, lobbierővel, józan ésszel rendelkezik, és víziója van, van mellette menedzsment, vagy legalábbis vannak segítői, van háttere, képes hálózatban is működni. Ezen kívül eszközök, föld: földterületek, épületek, gépek nélkül szociális gazdaságot sem lehet működtetni. Szükség van még szaktanácsadásra, valamint feldolgozásra és piacokra is. Piacképes termék, jó ötletek, innovatív megoldások esetén normál piaci vállalkozást kell indítani, ami profitot termel, s így fenntartható támogatások nélkül is működtethető. Alkalmazkodni kell a helyi feltételekhez és hagyományokhoz, több lábon kell állnia egy programnak, több termékpályát is menedzselni kell, akár integrátori szerepbe is kell helyezkedni. Jelenlét-

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.

Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu

Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

programra van szükség, ami képes biztosítani a kirekesztett közösségek, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonását a szociális gazdasági kezdeményezésekbe.

A környezeti szakértők, Dr Szilvácsku Zsolt, Dr Centeri Csaba és Dr Vona Márton a természeti erőforrások abiotikus és biotikus tényezőinek globális és térségi helyzetéről adtak áttekintést, rámutatva, hogy a térség felszín alatti vízkincse és a prognosztizált kihasználtság is kedvező. A talaj tekintetében a degradációs folyamatok drámaiak és a klímaváltozás szélsőséges csapadékeseményei tovább súlyosbítják a helyzetet. A legfőbb tennivalók közé sorolták a szakértők, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme érdekében a pontszerű és diffúz szennyezéseket csökkenteni kell, amelyhez kék és zöld folyósók, pufferzónák kialakítása szükséges, talajkímélő gazdálkodást kell folytatni (tápanyag terhelés csökkentése, erózió mérséklés, élőlények természetese) és a vizes élőhelyek rehabilitációjára van szükség.

Dr Szilvácsku Zsolt a táji szint tervezésben betöltött fontosságára hívta fel a figyelmet. A koncentráció szempontjából ezt indokolja, hogy a lényeges, fontos kulcsproblémák kezelése kerülhet így előtérbe, célravezetőbb lehet a forrásfelhasználás, az erőforrások célorientáltabb, koncentrált felhasználása valósulhat meg.

A szinergia elérése szempontjából az erőforrások, értékek összesíthetővé válnak, kapcsolatuk felismerhetőbb lesz, a tájszintű folyamatok azonosíthatóvá és kezelhetővé válnak. Az operatív programonként megvalósuló, elérhető eredmények kapcsolódása így biztosítható, a projektenként megvalósuló, elérhető eredmények kapcsolódása is könnyebb.

Mindehhez a következő eszközökre van szükség: a már létező eszközök - HFS-típusú eszközök, fenntartási tervek, programok – megerősítésére, és a tájrendezési, tervezési kezelési eszközök bevezetésére.

Ezt követte a Koppányvölgy Natúrpark cselekvési tervének ismertetése, amelyben Gelencsér Géza a gazdasági-, társadalmi és környezeti dimenziókat integrálva kezelő és a natúrpark koncepció 4 pillére szerint besorolt 70 tervezett intézkedést, illetve akciótervet mutatta be. A terv által kirajzolt holisztikus szemléletű tervezési vázlat hasznos eszközzé válhat a helyi tervezés különböző szintjein (települési, kistérségi, stb) is.

A délutáni párhuzamos szekciókban a gazdasági, környezeti és társadalmi megoldások bemutatására és megvitatására került sor. A szekcióbeszélgetéseket követően a moderátorok összefoglalták a tanulságokat.

Mindhárom témában kiviláglott, hogy a jelenlegi operatív programtervek nem adnak megfelelő alapot a legégetőbb problémák, így például a szegénység, a leszakadó térségek kezelésére, a klímaváltozás

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.

Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu

Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

hatásaira való felkészülésre. Nem segítenek – sőt egyes esetekben erősítik – a vidék sorsát meghatározó alapkonfliktusok feloldását, így például a nagyüzemi intenzív növénytermesztés dominanciáját, a cigányság problémáit és a természeti erőforrások súlyosbodó degradációs folyamatait. Fontos körülmény, hogy ezen problémák ismerete, megértése, sokszor még a döntéshozó szinten is elmarad a kívánatostól, ezért fokozni kell a kapcsolódó szemléletformáló, tájékoztató tevékenységeket.

A másik fontos tanulság az az egybehangzó szakmai vélemény, hogy a 2014-2020 tervezés nagy hiányossága (hibája) a közösségi alapú helyi gazdaságfejlesztés alkalmazásának szinte teljes mértékű korlátozása, annak ellenére, hogy a vidéken koncentrálódó, kezelendő problémákat ezzel a módszerrel lehetne leghatékonyabban kezelni. További hátrány az OP-k közötti harmónia és együttműködés hiánya, amely minimális szinergiát sem biztosít az egyes fejlesztési törekvések között.

A 80 fős konferencia 17 órakor fejeződött be, a résztvevők visszajelzései alapján egyértelműen pozitív értékeléssel, mind a helyszín, mind a szervezés, mind az ellátás, de, ami ennél fontosabb a szakmai tartalom tekintetében. A konferencia egyik erőssége – ami egyben a szakmai színvonalat is meghatározta - az volt, hogy kiemelkedő, többségi arányban vettek részt központi, térségi és helyi tervezők (minisztériumok OP tervezői, a megyei TOP tervezői, a Balatoni Fejlesztési Tanács tervezői, a kistérségek, LEADER akciócsoportok tervezői). Ennek következtében a konferencia szakmai kihatása számottevő lehet.

Kifizetési kérelem benyújtási időszak IKSZT-k részére 2014. július 1. - 2014. július 31. között

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatások kifizetésének igényléséről szóló 96/2014. (VI. 19.) számú MVH Közlemény és a kapcsolódó dokumentumok letölthetőek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal honlapjáról.

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.

Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu

Tel.: 84-377-542

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Kis Miklós Zsolt a Miniszterelnökség vidékfejlesztésért felelős államtitkára 2014. június 15.-től

Kis Miklós Zsolt 1979-ben született a Pest megyei Nyársapáton. Közgazdászként az egyetemi évek után két évet dolgozott multinacionális cégeknél beszerzőként, elemzőként itthon és külföldön. 2002 óta édesapjával közösen gazdálkodnak mintegy 50 hektáron. Nyársapát település alpolgármestereként és a Pest Megyei Közgyűlés tagjaként elkötelezett képviselője a vidéknek és az ott élő embereknek, gazdáknak.

A helyi gazdakörön keresztül ismerkedett meg a MAGOSZ-szal, 2005 óta a szervezet Ifjú Gazda Tagozatának elnöke. 2010-ben Jakab István felkérésére a Parlament alelnöke mellett több, mint két évig dolgozott titkárként, agrárszakértőként. 2012. szeptember 1. és 2013. március 28-a között a Magyar Agrárkamara kabinetfőnöke, illetve a Pest Megyei Agrárkamara megbízott vezetője volt. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megalakulása óta a köztisztület mikro-, kis- és középvállalkozásokért felelős alelnöke. 2013 szeptemberében az egyéni gazdálkodók legbefolyásosabb európai szintű érdekképviselője, a COPA alelnökévé választották.

A Hírlevélben megjelentekkel kapcsolatban forduljon bizalommal Egyesületünk munkatársaihoz az alábbi elérhetőségeken:

Váczai Korinna, Munkaszervezet vezető

Horváth Richárd, Pályázatkezelő

Nagné Kovács Mária, Pályázatkezelő

Tel./Fax: 84-377-542, 84/377-656

Mobil: 20/568-3389

Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
7285 Törökkoppány, Kossuth L. u. 66.
Email: munkaszervezet@koppanyvolgye.t-online.hu
Tel.: 84-377-542